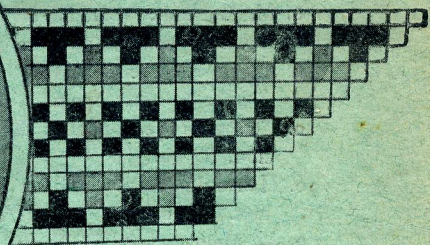

17.507.161.

СВЕКРУХА /

СЦЕНІЧНА КАРТИНА
В ТРОХ ДІЯХ

ВИДАННЯ ОО. ВАСИЛІАН У ЖОВКВІ

- о. Мешлер: **БОЖЕСТВЕННИЙ СПАСИТЕЛЬ**, **нарис життя ГНІХ**. В пол. 10 зол. 50 сот.; опр. 8 зол.; брош. 6 зол.; поч. 65 сот.
- Иосиф Гродський: **ЖИТТЯ ГНІХ**. Опр. 3 зол.; брош. 2 зол. поч. 30 сот.
- о. Ізидор Дольницький: **БРАТСТВО ВВЕД. ПР. БОГОР**. Опр. 12 зол.; брош. 7 зол.; поч. 75 сот.
- о. М. Мешлер: **ЖИТТЯ ПРЕЧ. І ПРЕБЛ. Д. М.** Опр. 2 зол. 30 сот.; брош. 1 зол. 50 сот.; поч. 30 сот.
- о. Євген Козаневич: **ЦВІТ З НАЗАРЕТА**, **або життя ПДМ**. Опр. 3 зол. 30 сот.; брош. 2 зол. 50 сот.; поч. 30 сот.
- о. Теофаній Теодорович: **ЖИТТЯ СВЯТИХ**. Опр. 12 зол.; брош. 10 зол.; поч. 65 сот.
- о. Плятовід Філас ЧСВВ.: **ЖИТТЯ О. Н. ВАСИЛІЯ В.** Брош. 30 сот. поч. 15 сот.
- о. М. Мешлер: **ЖИТТЯ СВ. ОБРУЧ. ЙОСИФА**. Опр. 1 зол. 80 сот.; брош. 1 зол.; поч. 15 сот.
- о. Євген Козаневич: **ЖИТТЯ СВ. ЙОСАФАТА**. Опр. 2 зол. 80 сот.; брош. 2 зол.; поч. 30 сот.
- І. Ньюенгоф: **ЖИТТЯ СВ. МАРґАРИТИ АЛЯК**; **учениці Пресв. Серця Ісусового**. Опр. 1 зол. 80 сот.; брош. 1 зол.; поч. 25 сот.
- о. Плятовід Філас ЧСВВ.: **ЖИТТЯ І МУЧЕНИЦТВО СВ. ПАРТЕНІЯ**. Брош. 30 сот.; поч. 15 сот.
- Др. Теодозій Галушницький ЧСВВ.: **ЗНАЧІННЯ СВ. ПИСЬМА В ПРОПОВІДНИЦТВІ**. Брош. 60 сот.; поч. 20 сот.
- **ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА СТАРОГО ЗАВІТА, ч. І**. В пол. 6 зол. 50 сот.; опр. 5 зол. 50 сот.; брош. 3 зол. 50 сот.; поч. 55 сот.
- **ІСТОРІЯ БІБЛІЙНА ч. II**. В пол. 6 зол. 50 сот.; опр. 5 зол. 50 сот.; брош. 3 зол. 50 сот.; поч. 55 сот.
- о. Еміліян Криницький: **МІСІНИ ПРОПОВІДИ о піянстві і безвстидності**. В пол. 5 зол.; брош. 3 зол.; поч. 55 сот.
- Др. Ярослав Левицький: **АПОСТОЛИ І ЄВАНГЕЛІЯ на всі неділі і свята**. В пол. 2 зол. 50 сот.; опр. 2 зол.; поч. 30 сот.
- Др. Ярослав Левицький: **НОВИЙ ЗАВІТ**. В пол. 6 зол. 10 сот.; опр. 6 зол.; брош. 5 зол.; поч. 55 сот.
- Др. Фр. Шпіраго: **КАТОЛИЦЬКИЙ КАТЕХИЗМ ч. I. Наука віри**. В пол. 8 зол.; опр. 7 зол.; брош. 5 зол.; поч. 65 сот.
- **Ч. II. Божі заповіді**. В пол. 8 зол.; опр. 7 зол.; брош. 5 зол.; поч. 65 сот.
- **Ч. III. Средства ласки**. В пол. 7 зол. 50 сот.; опр. 6 зол. 50 сот.; брош. 4 зол. 50 сот.; поч. 55 сот.
- о. Маркіян Марисюк: **ВЕЛИКОПОСТНІ ПРОПОВІДИ, найважливіше питання життя**. Брош. 1 зол. 20 сот.; поч. 20 сот.
- **НАДГРОВНІ СЛОВА**. Брош. 1 зол. 50 сот.; поч. 20 сот.
- о. Т. Савойка: **ГОМІЛІЙНІ НАУКИ на неділі**. Опр. 12 зол. 50 сот.; брош. 10 зол.; поч. 65 сот.

28 20

ВИДАВНИЦТВО ЧИНА СВ. ВАСИЛІЯ В. В ЖОВКВІ
Книжка CLXI.

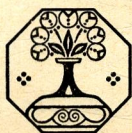
Рад. 122 $\frac{4}{14}$ 50

СВЕКРУХА

ОБРАЗОК СЦЕНІЧНИЙ В 3 ДІЯХ

17.507.

Львів. Бібліотека
АН. УРСР

6409 / 161.

ДРУКАРНЯ ОО. ВАСИЛІАН В ЖОВКВІ — 1931

415(24K)5-6

Львівська державна
наукова бібліотека

№

6238

О С О Б И:

ЯКІВ: господар старий сивий

ЯВДОХА: його жінка, стара

ІВАН: їх син

ОЛЕНА: їх дочка, літ 19...

КСЕНЯ: жінка Івана молода невіста

МАРУНЯ: дитина Івана літ 5..

АТАНАЗІЙ: віт, грубий, лисий, ніс червоний

ПЕТРО: старий господар

СЕМЕНИХА: } жінки

ВАСИЛИХА: }

ПАРУБКИ і ДІВЧАТА

Річ діється на селі.

Між I. а II. дією минає дві неділі, а між II. а III. цілий рік.

ДІЯ І.

Сцена представляє город коло хати Якова, на боці видно хату і вікно — за плотом керниця. В глибині сцени вид дальшого села, хат і т. д.

ЯВА І.

КСЕНЯ: (стоїть з рискалем в руках а коли завіса, підноситься, Ксеня хвилю копає, а відтак опершись на рискаль говорить)

(сумно) Ой, Боже мій, Боже! — Вже рік минає, а Івана нема тай нема. І листу навіть до нині з Америки нема!... Може йому який трафунок стався, або борони Боже, яке нещастя... *(плаче)* Івасю, Івасю вертай ти вже раз до мене... Мені так тяжко жити на Божім світі... Пять літ, як ми пібрались, тай що з того? От, ледви пожили рік а вже недоля розлучила нас. Ти поїхав, а мене саму з дитиною лишив на долю й недолю... Кождий штурхає, кождий вислуговується мною, ніхто не скаже доброго слова. Ой та свекруха, свекруха! Буде вона тяжко конати за мою кривду! Кусник хліба як псови кине, та ще наклене й напрозивається тільки, що й хліба відхоchetti... *(плаче)* Ой, Боже, Боже... Я, то ще нічо, але моя бідна Маруня... не маю її ані їстоньки що дати, ані в що вбрати. І кому ж я що злого зробила, що мене так ненавидять? *(плаче)* Ой світку мій гіренький, світе! Чому ж се така чорна невістчина доля? Де в хаті молода невістка, там чорна її година... Чому ж тоті перші молоді літа марнуються на плачу

і чорній роботі? Тепер замість щоб мені лиш жити, працювати і тішитися, я нидію, вяну і сохну зголюкана і напроклинана і то від кого? Від мами — свекрухи! Замість серця, поради для молодой невістки, в хаті лиш проклони і сварня... Ой Боже, Боже, таке життя!

ЯВА II.

ЯВДОХА (входить)

ЯВДОХА: Ну, чого пхинькаєш, га? Вже ти не рехт робота?

КСЕНЯ: Що хочете від мене? Чейже копаю від самого раня.

ЯВДОХА: А як ти мені відповідаєш, га? Вже пащекуєш, га? А хто я є?

КСЕНЯ: А щож я сказала злого?

ЯВДОХА: О, нічого злого! Ще й відворкує! І жени тут сина, прийми в хату невістку! Перед шлюбом таке то скромне, а потім.. го, го! (*грозить*)

КСЕНЯ: Чогож ви, мамо, чіпаєтесь мене? Щож я вам зробила?

ЯВДОХА: (*покривляється*) Зробила, зробила... ооо! Ти вже багато наробила. Я навчаю, говорю, показую, а то як стовп який!

КСЕНЯ: (*плаче*) Та дайтеж вже раз спокій з тою сваркою, а то вже й життя остогидло!

ЯВДОХА: Ого... го!... Остогидло, остогидло! Не знаю чого? Не смакує чорний хліб, праця? Го, го, го! Знаю я, знаю такі панянки! Лежала би цілий день, та пироги їла — а ти стара роби, служи їй... оого... Публіка якась! Остогидло життя... Як ти не рехт, то забирайся до чорта, щоб твоїм духом тут не пахло.

КСЕНЯ: Таж я жінка вшого сина, деж я піду?

ЯВДОХА: Ну, ну, ну, дивіться людоньки добрі, який моя невісточка має писочок. Ото раз! Отомся дочекала потіхи! А бодай ти була ще маленькою сконала, ніж мала завязати світ моїй дитині!

КСЕНЯ: Абож то я впрошувалася, чи що? Самісьте хотіли!

ЯВДОХА: Бом дурна була, от що!

КСЕНЯ: Мамо, мамо! Абож я не людина? Абож я вам що злого зробила? Ви й пса погладите, а для невістки ніколи й доброго слова не маєте?

ЯВДОХА: Мовчи щенюку! О!... дивіться люди, ще мене обмовляє, що я не знать яка зла. А ти заволоко якась, ти...! *(грозить)*

ЯВА III.

ЯВДОХА, КСЕНЯ і ЯКІВ *(входить з поза хати)*

ЯКІВ: Чомуж знов кричиш на Ксеню?

ЯВДОХА: А тобі що до того? А засі! Хлоп до ціпа, а до того, що є між бабами, засі!

ЯКІВ: В тебе хйба якийсь чорт всадився, чи що? Іно чоловік вйде до хати, а вже нічого не почуєш як сварню, сварню, та сварню!... Тфу, щезай бідо!

ЯВДОХА: А тобі, старцуне, вже і я не рехт, га? Я вже для тебе стара? Ади? Ой змарнувала я свої молоді літа за таким хлопом, а нині він не вміє мене навіть пошанувати.

ЯКІВ: То жий як людина, будь добра, не роби пекла в хаті — а я і кождий пошанує.

ЯВДОХА: Ну дивіть - но дивіть добрі люди, що вже не вигадав на мене? Або я як жию?... Я роблю пекло... га?... Я стараюсь, я шибаю собою, не доїм, не досплю, гарую за всіх як віл, а сей старий дармоїд робить з мене публіку! А бодай тобі язик скрутило.

ЯКІВ: Ну, дереш писок! *(махав рукою)* Ей, небого! *(до Ксені)* Ксеню, покинь сесю роботу, а бери граблі, та ходи зі мною до сіна. *(виходить за ним з хати Ксеня)*

ЯВДОХА: *(за ним)* Ади! То він замість обстати за жінкою, обстає за невісткою. А грім би тебе забив?

ЯВА IV.

ЯВДОХА: *(сама)*

Все роби сама, працуй, гаруй на старі літа як яка наймичка, а невістка буде вилежуватися... І пощож Іван женився?... В людей є якісь невістки здорові, робучі, веселі, а ту що? якесь паршиве, плаксиве, — я й навчаю й наказую а нераз як не стане терпцю — штуркну, а воно мовчить як стовп... Чиста кара Божа з такою невісткою, ще бахора має і його годуй, слухай його криків... Ігій на тебе!

ЯВА V.

СЕМЕНИХА *(входить і йде до керниці по воду; цілий час говорить черпаючи воду)*

СЕМЕНИХА: А що ви, кумцю, так розлебеділись?

ЯВДОХА: Ой, нещаслива моя година, кумцю, вже не можу собі дати ради, видко якесь наслання, чи що.

СЕМЕНИХА: *(зітхає)* Га, — тяжко тепер жити бідній людині.

ЯВДОХА: Ой, ой, ой... тяжко, тяжко! На старі літа не має христинин спокою. Гаруй, та гаруй до гробової дошки і хіба аж тоді вже будеш мати спочинок.

СЕМЕНИХА: Ее... та ви ще маєте, Богу дякувати, ким виручитися.

ЯВДОХА: О, не знать ким?

СЕМЕНИХА: Ну, а Ксенька!

ЯВДОХА: Го, го, го, — се паннунця, ляля! Де її до роботи! Боїться, щоб руки не посідалися!

СЕМЕНИХА: Е, говоріть ви своє, кумцю, я прецінь бачу, як вона щиро працює. Вона ще дівчиною була робуча та метка.

ЯВДОХА: Ага — працює! Хіба що накричу.

СЕМЕНИХА: Богом а правдою, то ви таки забагато кричите на невістку, чейже се людина і серце має.

ЯВДОХА: Ади, ади, то ви хочете мене вчити, чи що? А вам, кумцю, засі.

СЕМЕНИХА: Та бо ви зараз гніваєтесь, а я таки щиро кажу, що будете мати гріх за невістку.

ЯВДОХА: А засі тобі до мене. Пильнуй свого носа не чужого проса!

СЕМЕНИХА: Та чого сердитися, чого кричати? Як вам моє слово не влад, то я з своїм назад, а пашекувати нема пощо.

ЯВДОХА: Що? Як? Я пашекую? А ти заталапана! Аби тобі його викрутило!

СЕМЕНИХА: Тобі вже й так викрутило... а й ще більша тебе кара чекає, як не покаєшся!

ЯВДОХА: А замкнеш ти собі хавку, бо я тобі її колом замкну, ти чарівнице якась

СЕМЕНИХА: Ти сама чарівниця. А хтож то на Юра вганяв зі скіпцем через людські сади, га?

ЯВДОХА: Мой! Вступися мені з очий, бо тя обезвічу!

СЕМЕНИХА: Гарбуз мамі твоїй! Я й сама собі піду, щоб не слухати твого гадючого шипіння. *(Відходить)*

ЯВА VI.

ЯВДОХА і ВАСИЛИХА *(входять)*

ВАСИЛИХА: *(спокійно)* То о що вам таке пішло?

ЯВДОХА: Кажу вам, кумцю, не витримана година з тою пискатою. Вона буде мене вчити, що я маю робити з невісткою! Дивіться, яка мені попада!

ВАСИЛИХА: Еее... та хтоби вважав на таку Семениху...

ЯВДОХА: Та бо вже годі витримати.

ВАСИЛИХА: Ви ліпше послушайте, що я вам скажу, кумцю.

ЯВДОХА: А що таке? *(обтирається фартухом)*

ВАСИЛИХА: Ану, вгадайте. *(сміється)*

ЯВДОХА: Та де мені тепер до того, коли тота пашекукувата так мене розсердила, що малом її голови не розбила як суці.

ВАСИЛИХА: Маєте Оленку, га?

ЯВДОХА: Ну та є... або що?

ВАСИЛИХА: Трафляєсь її добрий жених.

ЯВДОХА: *(цікаво)* Га?... А де?... хто?...

ВАСИЛИХА: Чекайте, кумцю, я вам скажу.

ЯВДОХА: Ну, хто? прецінь?

ВАСИЛИХА: От наш вїйт сподобав собі вашу Оленку.

ЯВДОХА: Вїйт? Ну та то не зле. Дівчина, як самі знаєте, добра, робуча, бо як той казав, добру школу, перейшла в моїх руках

ВАСИЛИХА: *(усміхається)* Вірю, вірю... ого!...

ЯВДОХА: Але він не багатий, а я Олені не можу також багато дати.

ВАСИЛИХА: Але все таки щось буде мати.

ЯВДОХА: Ну, та гола не є. Є 5 моргів поля по моїй смерти... Коби мені так не Іван і не тая невістка! Тоді мала би Оленка більше була би першою богачкою на ціле село, але щож? Їсти є кому а робити нема.

ВАСИЛИХА: А колиж Іван верне з Америки?

ЯВДОХА: А чорт його знає коли. Забрався, поїхав й лишив мені на карку жінку з дитиною.

ВАСИЛИХА: А не могла би то Ксеня йти на службу, а не сидіти в хаті та дармувати.

ЯВДОХА: Ото то кумонько, Ой святі ваші слова. Ая!... на службу, на службу, най йде на чужі руки!

ВАСИЛИХА: Таки так! Вам було би ліпше і її.

ЄВДОХА: Ая, ая, кумцю. Таки так абим так здорова! Ая! Зараз таки нині нажену її на службу. Най йде з бахором між чужих людей. Най знає що є праця й кусень хліба. Ая! Пан Біг вас просвітив!

ВАСИЛИХА: Та я ніби, кумцю, гей той каже, не тото. Та де я іно так казала... Я не хочу її лиха... най її Бог помагає!

ЯВДОХА: А, найби вже раз щезла, то в хаті лекше стане.

ВАСИЛИХА: Ви, кумонько, так не робіть. Я іно так собі говорила, а то може Іван вернеться з Америки, то що скаже, як Ксеньки не застане дома?

ЯВДОХА: Що? Нічо! Таж я його рідна мама, що він мені може зробити? З хати вижене, чи з ґрунту! Колиж бо то всьо моє. Він ще повинен мені запластити за те, що я його жінку годувала.

ВАСИЛИХА: Ну, ну... але йому може буде прикро. — Люди, кумцю, казали, от... сей... Василь Пелехатий,

що місяць тому вернув з Америки, то казав, що Іван був в шпиталю, але йому вже полекшало, та хоче вертати до дому.

ЯВДОХА: А най там... Я тут газдиня в своїй хаті, а не Іван або його жінка! Так зроблю, як мені схочеться.

ВАСИЛИХА: Ну, то робить собі, як хочете, ви мудрі та багаті, маєте право, що мені до Ксені і Івана, це не мої діти.

ЯВДОХА: Я таки так зроблю, як схочу. А ви, кумцю, поговоріть з війтом. Олену вже я сама вговорю й буде все гаразд! Ая!

ВАСИЛИХА: Та дай Боже! Добре! Я ще таки зараз загляну до війта. *(виходить)*

ЯВА VII.

ЯВДОХА: *(сама)*

(хвилю думає) Гм.. щож?... піде... А що Іван скаже як приїде?... Ова! Що мені зробить? Чи я не рідна йому мама?... мені вільно робити, що схочу... я собі сама газдиня на своїм ґрунті... *(думає)* Не буде з ким навіть розмовитися як Ксенька піде?... Не буде на кім й злости зігнати. Старий — накричить на мене, а я на кого?... Гм... ану... Олена ще зістане... а Ксенька?... най йде! Ая... Захотілось її бути газдинею на чужім ґрунті?... Диви!... *(зі злостью)* А засі її до мого ґрунту, до моєї хати... Що з того, що й хліб спече ліпший як я, і страву зварить ліпшу?... Або гіршої не можна зісти, чи що? Все її хвалить... ну то що? Але де вона так навчилась?... Мені аж стидно перед нею. І я малаби це стерпіти? О недочекання її! Хай мені вступиться з перед очий... мусить вступитися. *(виходить)*

ЯВА VIII.

ОЛЕНА: *(вибігає з хати)*

(кликає) Мамо!.. Мамо!.. *(оглядається)* А деж вони поділися? Що йно чулам їх крик тутки, а вже їх

нема. Може пішли до саду? Ану я побіжу до них.
(*вибігає і здивується з війтом: побачивши його, відскакує на бік*)

ЯВА ІХ.

ОЛЕНА і ВІЙТ (*входить*)

ВІЙТ: (*розвівши руки*) Чекай, гов... Оленко... була бись забила мене.

ОЛЕНА: Та ні, я лиш...

ВІЙТ: Ая! Тажесь так мене вгріла, аж мені свічки в очах стали.

ОЛЕНА: (*сміється*) Ха, ха, ха... алеж бо і є в що вгріти, нівроку. Якби так не виділа, то бим думала, що натрафила на бика.

ВІЙТ: Абож то я такий грубий чи що? Я ще... тее... нічого собі... молодий.

ОЛЕНА: Ото мені раз молодий, а лисий як гарбуз. Ха, ха, ха! (*сміється*)

ВІЙТ: Е, не штука тобі сміятися. Тобі веселість в голові а мені гризота. Ая!

ОЛЕНА: Та не знати чим може війт так дуже гризтися?

ВІЙТ: Ой є, є чим гризтись! Сам бідний самотний на світі, як палець і нема в хаті до кого й слова промовити.

ОЛЕНА: Йдіть між людей, а там вже набалакаєтеся до волі.

ВІЙТ: Та що там за балакання між людьми? Я волів би мати когось в хаті, з ким міг би побалакати.

ОЛЕНА: Запросіть собі... от... Василиху, вона вам наговорить на ціле село!

ВІЙТ: (*до себе*) Диви яка! (*до Олени*) На що мені старої? Я хочу молодої... от... такої, як ти... то але!

ОЛЕНА: Ха, ха, ха... захотілось.

ВІЙТ: Або що? Може я тобі не до вподоби?

ОЛЕНА: До вподоби не до вподоби, але за вас таки бим не пішла.

ВІЙТ: Ов! А то чому? Я ще тепер не сватаю, але колись спробую.

ОЛЕНА: Ти до мене не ходи, не трать собі ночі,
Я за тебе не піду, бо ми ся не хоче. *(втікає)*

ЯВА Х.

ВІЙТ: *(сам)*

(оглядаючись за Оленою) Ігій!... втікла бестія. Але най там! Аби іно Василиха лад зробила — то христинин на старість ще оженився і загірється на чужім ґрунті та багатстві. А жив би я, тоді жив! Мой, мой, мой! Старих нагнавбим, а сам *(оглядається на всі боки)* пив бим я... пив, як бик. Хата файна... ґрунту нівроку є... та гроші, кажуть люди, стара ховає десь в скрині... От, коби ще позбулись Ксеньки з хати, тоді би я був собі пан на цілу губу. Стару взявбим в руки так, що ну ну!

ЯВА ХІ.

ВІЙТ *(входить КСЕНЯ з МАРУСЕЮ)*

КСЕНЯ: *(плаче)* Боже мій, Боже, що вони зі мною вже не роблять!...

ВІЙТ: *(до себе)* Ого! певно посварились! Треба мені йти — бо нащо мені пхати здорову голову під єванґеліє і то ще перед шлюбом... *(виходить)*

МАРУНЯ: Мамцю, ви плачете? Чого плачете?

КСЕНЯ: Нічо, дитинко, моє ти щастє, *(цілує)* моє ти золото! Бог нас не опустить.

МАРУНЯ: Бозя добрий! Не плаchte, бо Бозя буде гніватися. Маруня буде молитися до Бозі за мамцю... та татуня...

КСЕНЬКА: Так, так... молись, дитинко, може Бог вислухає твоє невинне серденько, і неопустить нас. *(плаче)* *(Чути з далека дуже тихонький хоральний спів: «Там на горі крута вежа»)* Як красно всюди на світі, як весело, а мені так сумно на душі, так серце болить. Нині, Боже, Боже мій, я маю все те покинути, сю хатину, де з Іваном ми жили цілий рік

у щастю... все покинути... і йти між чужих людей на недолю... *(спів зближається що раз ближше)* Ооо!... вони там співають... їм весело в серцю... це весна грає у серцях... а в мене так сумно... так пусто... *(цілує Маруню)* Ти одна ще, моє золото, ти ще одна любиш мамцю, правда?

МАРУНЯ: *(обнімає Ксеню за ший і цілує)* Маруня дуже, дуже любить мамунцю!

ЯВА XII.

(Входять ДІВЧАТА та ХЛОПЦІ з граблями і співом. КСЕНЯ і МАРУНЯ в обіймах на боці)

ДІВЧАТА: Ксенько. Чому ти втікла з поля — ходи з нами! Ми йдемо тепер кінчити сіно... в вечер музика!

КСЕНЯ: Йдіть самі, сестрички, де мені тепер музика в голові!

ПАРІБОК: Ходи з нами на зелені луки, там при сіні за-співаємо так, що слеза висохне і серце зрадіє.

КСЕНЯ: *(сумно)* Боже, Боже!... *(до них)* не можу... не можу.. бо... в хаті робота.

ДІВЧИНА I.: *(до другої дівчини)* Та стара чарівниця Явдоха не пустить її.

ДІВЧИНА II.: Тихо! ще готово де стару наднести!

ПАРІБОК: Ну дівчата, як не може йти то не може, а ми квапмося, бо вечер недалеко а роботи гук.

ДІВЧИНА I. Ну, Ксенько, підеш чи ні?

КСЕНЯ: Ой радаби я піти... але не можу, головою муру не пробеш.

ДІВЧАТА: Га, як не мож, то не мож — а шкода! Ну бувай здорова, Ксенько. Мусимо йти. *(виходять)*

ДІВЧИНА I.: Ану заспіваймо.

ДІВЧИНА II.: А якої?

ДІВЧАТА: Назарета, Назарета! *(співають, за сценою чути спів щораз тихше і тихше)*

КСЕНЯ: *(стоїть заслухана... хапається за серце)* О!... так страшно... так сумно... гей... будьте здорові, милі люди... вже не бачити мені вас... не співати мені з вами.. Ох, як тяжко в серцю... завтра де?... на

чужині... між чужими... не побачу дорогих моїх товаришок... а рідне село, хата... рідні гори... як в серцю тяжко, як болить, яка чорна туга обнімає серце... Іване, Іване, ти далеко, не знаєш, що роблять з твоєю жінкою... проганяють її з твоєї хати... Іване — твоя дитина йде на чужі руки... *(плаче)*

ЯВА XIII.

(Входить ОЛЕНА заплакана)

ОЛЕНА: Ксеню... Ксеню, і ти плачеш?

КСЕНЯ: А щож мені робити? Тяжко покинути, де христинин жив...

ОЛЕНА: Як то покинути?

КСЕНЯ: Мама виганяє мене з хати, бо каже, що не буде мене за дурно годувати...

ОЛЕНА: Бідна ти сестричко!... Боже, Боже, що тут у нас не діється!... І мене мама хоче силою видати за війта того піяка і неробу! Але... я не можу... і не піду... хіба мене звяжуть і занесуть до церкви... але я і в церкві скажу, що мене силують і не піду за нелюб, хотьби мені і голову зірвали.

КСЕНЯ: Бог нас досвідчає — Оленко.

ОЛЕНА: І це рідна мати? Це...

КСЕНЯ: Цить, Оленю, на рідну маму гріх відказувати. Бог є добрий, Він бачить нашу кривду.

ОЛЕНА: Але я знаю, що мама як впруться, то ніхто не порадить. Навіть тато не допоможуть; хочай так нас обі любить. Мама їх закличать... заголюкають і вже *(плаче)*

КСЕНЯ: Ой, Оленко, Оленко, гірко жити на світі... але щож вдієм? Карає нас Бог за гріхи наші. Не маю я нікого, ні тата, ні мами, ні свояків — а я бідна сирітка не маю де подітись а завтра все покину, та підемо нещасні обі з Марунею між чужих... а ти, Олено... най тебе Бог благословить та стереже від нещастя. *(показує на небо)* Там молися, там високо Він запалив для всіх сонечко, всіх огріває, все

бачить... До Нього йди, Йому віддайся в опіку...
в нім ціла наша надія...

ОЛЕНА: І тобі, Ксеню, Бог не судив долі.

КСЕНЯ: Я не нарікаю на Бога... ні... хочай серце... пукає
з жалю, з болю — однак...

ОЛЕНА: Ксеню... я без тебе вмиру... Не йди, не йди, се-
стричко... деж я піду як тебе нестане? Кому по-
скаржуся? Перед ким виплачуся? (*обнимаються і
плачуть*)

Спадає завіса

ДІЯ II.

(Сцена представляє внутро хати Явдохи. В глибині двері, по правім боці вікно)

ЯВА I.

ЯВДОХА — ЯКІВ — ОЛЕНА

ЯКІВ: Я тобі кажу, Явдохо, що з цього нічого не буде — я не позволю дівчини марнувати — не дам Олени за війта — розумієш?

ЯВДОХА: Ади старий вже скрипить, ану розпускай ще писок.

ЯКІВ: Плети, що хочеш, а я не дам.

ОЛЕНА: *(цілує тата в руку)* Татунцю, Бог вам надгородить.

ЯКІВ: Не бійся, Оленко.

ЯВДОХА: Го, го... цяцькайся з нею, цяцькай, але аби ти і тріс то таки буде так як я схочу — а не ти.

ЯКІВ: Вже ти досить тут наробила лиха.

ЯВДОХА: А тобі що до того? Я хочу, щоб Олена йшла за війта і вже! І так мусить бути.

ЯКІВ: А ти що собі гадаєш? Чи я що, чи що? Чи я не батько дитині? чи я не маю мати тут голосу, де йде о судьбу рідної дитини.

ЯВДОХА: А засі тобі! — Я ту газдина — а ти що? Це мій ґрунт, моя хата, ти ту нічого не дав, то й голосу не маєш, а як я схочу, то вас всіх вижену на штири вітри, розумієш?

ЯКІВ: Іно, бабо, не пащекуй і не сіпайся до мене, бо пожалуєш.

11.07.71

ЯВДОХА: Овва! що ми зробиш? Може то, що з Ксенькою? Не дав ти її вигнати, ну щож з того? А я її їсти не дала і не дам, бо мені не хочеться! Най здихає з голоду зайда якась!

ЯКІВ: Ох, ти бісового сина дочко! Чекай будеш ти колись тяжко конати за людську кривду.

ЯВДОХА: Що! може схочеш мене бити? Ану спробуй! Ти гадаєш, що я тебе боюся, або твоєї Ксеньки! А ось твоя Ксенька вже два дні не їла і що мені сталося? І нині не дам! Не дам, хотьби й гинула. Най собі йде від мене, де її очі понесуть. В мене для неї місця нема.

ЯКІВ: І ти не стидаєшся мучити бідну невістку? — ой бабо, бабо — пам'ятай — Бог ще тебе тяжко покарає за невинних.

ЯВДОХА: Як покарає, то не тебе, а тобі засі до мене. Дивися! Він мені казане тут говорить! — Як тобі не рехт, то забирайся на штири вітри, мені тебе тут до хрину!

ОЛЕНА: Мамо — що ви...

ЯВДОХА: Мовчи — бо ти розідру писок аж до вуха!

ОЛЕНА: *(плаче)*

ЯВА II.

(Входить КСЕНЯ з МАРУСЕЮ бліда хитається)

ЯКІВ, ЯВДОХА, ОЛЕНА, КСЕНЯ і МАРУНЯ

ЯКІВ: Дивись, чарівнице, щось з неї зробила!

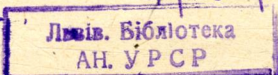
ЯВДОХА: Хай собі йде гет, щоб мої очі її не бачили! Тут місця для заволоків нема.

КСЕНЯ: Мамо, в мене вже сили нема! Та змилосердіться вже не над мною, але лад бідною дитиною! Від вчора ще не їла! Дайте бодай кусник хліба.

ЯВДОХА: Га, »Мамо дайте«, а дуля! Нічого не дам — забирайся звідси, хай дух твій тутки не смердить.

КСЕНЯ: Деж я бідна піду? Я сили не маю і әні сотика при душі нема.

ЯВДОХА: А мені що до того? Йди де хочеш! Світ широкий для таких заволок.

ЯКІВ: *(до Явдохи)* О, ти без серця, гадино сороката!
(виймає з скрині хліб й подає Ксенці — Явдоха
зривається й видирає її з рук)

ЯВДОХА: А засі тобі до хліба. Це не твоє.

ЯКІВ: То вдався ним, гадино не солена! *(виходить луп-
 нувши дверми)*

ЯВДОХА: Іди та ноги поломи!

КСЕНЯ: *(сідає)*

ЯВДОХА: Гони звідси! Тут місця для тебе нема! За-
 бирайся!

ОЛЕНА: *(бере Ксеньку й виходять до бічної хати)*

ЯВДОХА: *(за ними)* Олено, якбиш що дала — то ну!
 Памятай собі!

ЯВА III.

ЯВДОХА: *(сама)*

Ха, ха, ха... як висохла! Але най там! Не вмер!
 А таки з голоду піде і вже раз позбудуся з хати
 тої заволоки... З Оленою зараз нині таки скінчу;
 зараз прийде вїт в свати, засватаю і вже кінець
 буде — а пізнійше... це мене іно трохи гризе —
 Іван *(а по хвили)* хай пропадає! Що він мені зро-
 бить? Прецінь на рідну маму не кинеється, це гріх
 — ая — *(Дивиться в вікно)* Йдуть свати! *(Біжить*
і втворає двері)

ЯВА IV.

ПЕТРО і ВІЙТ *(входить)*

ПЕТРО: Слава Ісусу Христу!

ЯВДОХА: Слава во віки... витайте гості!

ПЕТРО: Прийшли ми до вас по княжну для от цього
 князя.

ЯВДОХА: Це великий гонор для нас бідних, та радо
 приймаємо — *(кличе)* Олено, Олено!

ЯВА V.

Тамті і ОЛЕНА

ЯВДОХА: *(до Олени)* Прийшов тутка пан молодий до тебе в свати — де маєш ручники?

ОЛЕНА: Мамо!...

ЯВДОХА: *(грізно)* Мовчи! Неси ручники.

ОЛЕНА: Радше смерть, мамо...

ЯВДОХА: Кажу йди і ані слова, бо...

ОЛЕНА: *(плаче і вибігає)*

ЯВДОХА: Ви не дивуйтеся, се молоде і дурне та не знає, де її доля чекає.

ПЕТРО: От дівчина, звичайно, стидається.. а замуж аж пищить.

ВІЙТ: Та таки так.

ЯВДОХА: *(кличе)* Олено, та неси раз.

ПЕТРО: Ви не гнівайтеся, кумо — ми почекаємо.

ВІЙТ: Не спішно, день великий.

ЯВДОХА: Зараз — іно я сама піду по неї... *(виходить)*

ПЕТРО: От, вийте, щось вам ту нераді.

ВІЙТ: Ет, вигадав! — Таж я не перший ліпший, але рахувати таки вийт.

ПЕТРО: Я на вашім місци.. якось... не напіравбимся.

ВІЙТ: Абож я напіраюся? От, мама хоче, годиться — то і що більше треба? Олена донька, її право слухати що рідна мама розкаже.

ПЕТРО: Га ви не дитина, маєте розум, робіть як хочете. *(за сценою крик)* — Йой... Боже — та вона її бє.

ВІЙТ: То і щож? Рідна мама має право.

ПЕТРО: Ет... знаєте, це якась неясна справа. — Я не хочу тут пальців мачати тай йду.

ВІЙТ: Ану спрубуй! Як вже прийшов то пропало.

ПЕТРО: Як то пропало? Та це не ярмарок!

ЯВА VI.

(ЯВДОХА впроваджує ОЛЕНУ і по дорозі штуркає)

ЯВДОХА: От, не дивуйтеся, це через дурну скромність дівочу. *(до Олени)* Подавай ручник Петрови — ну, скоро, бо як ти подам, то аж вкриєшся ногами!

ОЛЕНА: Мамо, мамунцю, не зав'язуйте мені світа — я не хочу.

ЯВДОХА: *(Бере за руку і тягне)* Я мати, віддаю вам, пане молодий, її за жінку — беріть, та живіть щасливо.

ВІЙТ: Дякую вам, пані матко — будемо жити щасливо, Бог дасть.

ПЕТРО: *(до себе)* Ну, таких сватів я ще з роду не бачив. — *(голосно)* Я вже тут не маю що робити. Олено, не гнівайся на мене! Якби я був знав, що то за свати, то я тут і не показавбися. — Бувайте здорові. *(виходить)*

ОЛЕНА: Боже мій, Боже! Що вони зі мною не виро-
бляють?

ВІЙТ: Не вдавай, Олено, — усе буде гаразд, іно побере-
меться.

ЯВДОХА: Ага — зараз таки йдіть до протоколу і да-
вайте на оповіди. А я з Оленою зараз надійду —
(до Олени) Йди, збирайся підемо до протоколу.

ОЛЕНА: *(виходить і плаче)*

ВІЙТ: То все гаразд, а щож з ґрунтом?

ЯВДОХА: Так буде, як я сказала: все вам віддам, сли
будете мене шанувати і сама при вас замешкаю.

ВІЙТ: Ну, а... рахувати... Яків то що?

ЯВДОХА: А... хай собі робить що хоче, це не його — це мій
ґрунт, до того він не має права а з голоду не згине.

ВІЙТ: Ну, то все гаразд — іно весілля; але чуєте, пані ма-
тко, це іно обіцянка; — а то, як той каже »то до-
бре що в письмі« — можеби таки списати нашу умову.

ЯВДОХА: О, о... зараз писати! Чекайте най оповіди ви-
голосять, тсді поїдемо до міста, тай спişемо умо-
ву; не бійтеся, вже що я обіцяла, то дам.

ВІЙТ: Та... як так кажете, то й добре, а тепер, мамуню,
вважайте на Оленку, та приходіть до протоколу,
бо я таки зараз йду. — *(виходить)*

ЯВА VII.

ЯВДОХА: *(сама)*

Все йде гаразд... Ксенька піде гет... хотй.. тут *(по-
казує на серце)* якийсь неспокій... *(вперто)* Ее... та

когож я маю боятися?... Хто мені що зробить? Я тут газдиня в своїй хаті... Овва! що мені зроблять?... Хай хто спробує, хай зі мною зачіпиться, то остання йому година!... — Яків?... овва!... його не боюся... а Іван?... гм, може й не верне, хто знає де він, що з ним діється... гм... кривда... яка? Або я що чужого беру, чи що? Своє бороню від заволоків... це чейже не гріх... до цього маю право... а може це гріх?... дам на акафист, і куплю свічку до св. О. Николая, то і буде... ая... відмолюсь... Чогож тут гризтись? *(Чути гамір на дворі)* Що там знов діється?... *(виглядає за двері і відскакує на бік)* Ксеньку ведуть... Диви... Може що собі заподіяла... Скажуть, що це я зробила... а... *(вводять Ксеньку)* — Яків веде Маруню)

ЯВА VIII.

ЯВДОХА, ЯКІВ, ПЕТРО, КСЕНЯ і МАРУНЯ

ЯКІВ: *(з обуренням)* Бабо чортівська! Дивися, що ти наробила! Ксенька з голоду гине... Бог тебе за неї тяжко скарає.

ЯВДОХА: А хібаж я тут винна? Чи я її не казала йти на службу? Чомуж не робила так, як я її казала?

ЯКІВ: Не теркочи та не мели язиком, але води подай, чуєш?

ЯВДОХА: А щож то я, твоя слуга, чи наймичка? Га?

ПЕТРО: Та дайтеж, Явдохо, не видите що жінка гине?

ЯВДОХА: Мовчи, а ти по що ту вліз? га? Забирайся мені з хати. Я тут газдиня. *(Петро бере воду і подає Ксенці)*

КСЕНЯ: *(слабо)* Маруню! Де Маруня?

МАРУНЯ: Мамунцю, я тутки коло вас.

КСЕНЯ: Бідна моя сирітко...

ЯКІВ: Успокойся, Ксеню! — На, маєш води, напийся. Зараз ти хліба дадуть. Ану, Петре, скотче за хлібом де до сусіди, бо та чарівниця не дасть, це камінь не чоловік. *(Петро виходить).*

КСЕНЯ: Тату... я вже не хочу... мені вже не до їдла...
я вмираю...

ЯКІВ: Цить дитино, це ще нічого.

КСЕНЯ: Ой Боже, так тяжко...

МАРУНЯ: Мамунцю...

КСЕНЯ: Тату... на когож я її лишу?

ЯКІВ: Не бійся, Ксеню, нічого тобі не буде — *(до Явдохи)* Диви, щось наробила. І маєш ти яку совість?

ЯВДОХА: А тобі засі до моєї совісти!

КСЕНЯ: Ой, Іване, Іване, чомуж ти мене лишив саму...
*(плаче. — Двері відчиняються і вбігає ІВАН в аме-
риканським убранню з тлумакom в руках)*

ЯВА ІХ.

Ті самі і ІВАН

ІВАН: Ксеню! Де Ксеня!

(Всі відступають. — Явдоха настрашена)

ІВАН: *(до Ксені)* Боже... а це що за нещастє? Ксеню,
що тобі є? моя ти бідна жінко, замучили тебе...
А я нещасний не міг борше приїхати, бо я сам ле-
жав у шпитали...

КСЕНЯ: *(усміхається)* Іване, Івасю...

ІВАН: Ксеню, Ксеню... Моя люба подруго! Я спішив, їхав,
я летів птахом, щоб до тебе прибичи... Ой не спо-
дівався я тебе так застати. Але не бійся, тепер все
направиться. *(до Явдохи)* Мамо, і ви мама? Гадина
не зробилаби того!

ЯВДОХА: Так, то ти такий син? То ти так з мамою
витаєшся, га?

ІВАН: То ви мама? То я з вами мав би витатися? *(впа-
дає в плач)* Ох я бідний сирота, я вже не маю мами...
(відвертається від Явдохи)

ПЕТРО: Та цить Іване — гріх так плакати. Бог з тобою.
(Іван бере Маруню на руки)

ІВАН: Маруню, бідна моя дитинко... *(цілує її)*

ЯВДОХА: *(до себе)* Щось мені... ту... *(показує на серце)*
лячно... але... чейже не кинеться на рідну маму...

ІВАН: *(до Якова)* Тату, ви були для Ксені добрі, маєте тут гроші — скажіть мені наймити фіру, та допоможіть забрати звідси Ксеню. Ми поїдем гет, де очі понесуть, аби як найдалше від цього лекла... бо боюсь... гріха... Поможіть мені вивезти звідси бідну мою жінку, бо не хочу, щоб дивилася на свого лютого ворога. *(випроваджує Ксеню і всі виходять)*

ЯВА Х.

ЯВДОХА: *(сама)*

(оглядаєсь хвилю на двері) Вже забралися... Чогось мені страшно... *(хреститься)* Як почорніла з голоду... страшно... я хотіла лишень її позбутися... а щож я винна?... Чейже ще не вмерла... *(оглядається)* з голоду мліла, з жалю... на мене... Боже... Ксеню... прости мені... я не хотіла тобі зла.. ти мовчала... *(по хвилі)* І чогож я хочу, що говорю?... Олена буде богатша... Олена? Олена?... А як і вона мене проклєне за це, що я її силує вийти за вїйта?... Іван прокляв мене й Олену страчу?... Ох! *(лапається за серце)* тут щось болить... щось тисне... це кара Божа... Відмолюсь... куплю свічок.. дам на церкву... може лекше стане...

ДІЯ III.

Хата Івана. — Двері заціплені, в середині на ліво віконце, на право стіл накритий, на нім хліб — за столом на лавці сидить МАРУНЯ. ІВАН стоїть при вікні.

ЯВА I.

ІВАН і МАРУНЯ

ІВАН: Минув вже рік, як я вернувся... Нині святий вечір... зійде зірка... по селі починають коляди... всюди радість, всюди весело... в родині... а в мене... так пусто і сумно... Святий вечір!... Обходив я його... з Ксенею перший і останній раз... потім в Америці серцем, душею тужив я ва своїми... гірко плакав на чужині за рідним селом, за хатою, за Ксенею, за дитиною... Їхав з надією... а застав... Боже, Боже... жінку замучили мені на смерть... І тепер я знов сам, з дитиною, коло мене пусто, знов туга в серце обнімає... І це мені заподіяла рідна мама... рідна мама... замучила мені жінку... ах... Боже, Боже ратуй мене перед гріхом... *(ломить руки)* Що тепер варта моє життя? *(оглядається)* Маруня, так це моя дитина, для неї ще мушу жити.

МАРУНЯ: Тату, а маму взяли... вже не прийде?

ІВАН: Ах!... Маруню, дитинко ти моя... вже нема нашої мамунці, взяли її, закопали в сиру землю — єї душа там у Бозі — високо, вона дивиться на нас.

МАРУНЯ: *(оглядається понад себе)* Де, де? Я їх не виджу.

ІВАН: Не видиш і не побачиш, бо їх тепер вже не можна бачити, вони там *(показує на небо)* високо — у Бозі.

МАРУНЯ: Мамунця високо у Бозі... там на зірках, правда?... А прийдуть коли?

ІВАН: Ох, коби прийшли... коби ще їх хоть побачити! Ксеню, Ксеню.. ти вже у Бога... споглянь тут на нас бідних сиріт... *(спускає голову і обтирає слези)*

МАРУНЯ: Татунцю... а вже зірка зійшла?

ІВАН: Зійшла вже, перехрестися, Маруню, змов зі мною... Отче наш за душу малумці. *(Маруся і Іван моляться)*

ІВАН: *(бере хліб, втирає слези — крає і дає кусень Марусі)* На — маєш, дитинко, це Божий дар! Тато не має ліпшого, бо ми дуже а дуже бідні.

МАРУНЯ: А колача не буде?

ІВАН: Не буде, дитинко. На другий рік, — то вже дам тобі не один колач. *(кладе кусень хліба на пусте місце)* Ксеню, і про тебе ми не забули. Споглянь на нас, може твій дух тутки близько, може тут стоїть... *(чути легке пукання до дверей)*

ІВАН: *(оглядається)* Хто це може бути тепер, так пізно, коли тепер всі сидять при святій вечері?

МАРУНЯ: Тату, я боюся... щось пукає.

ІВАН: Це може мишка де шкробає, не бійся, дитинко!

МАРУНЯ: *(тулиться до Івана)* Тату, так чогось темно там у вікні.

ІВАН: Це чорна нічка обняла землю, та сонічко скрилось за горами і темно стало на світі *(до себе)* як в моїй душі.

МАРУНЯ: Щось так лячно... Я боюся.

ІВАН: Моє ти золото, не бійся нічого *(тулить її до себе. Чути знов пукання)*

МАРУНЯ: От знов щось пукає, може це мамунця?

ІВАН: Тобі причулося *(надслухує — хтось пукає)* Хто там?

ГОЛОС: Я Олена, втвори борзо!

(Іван біжить хутко і відмикає двері. Входить Олена, бліда, постаріла)

ЯВА II.

ІВАН, МАРУНЯ, і ОЛЕНА *потім* ЯВДОХА і ЯКІВ

ІВАН: (здивовано) Оленко! сестричко! Ти? в ночі? до мене?

ОЛЕНА: Так, братчику мій, до тебе, але... (неспокійна)

ІВАН: Щож тобі сталося? Олено!

ОЛЕНА: Івасю!... Я тут не сама... (Отвораються двері, входить ЯКІВ, веде помаленьку ЯВДОХУ і саджає її на лавку)

ІВАН: (дивиться здивований, потім морщить чоло і простується)

ОЛЕНА: (до Івана) Івасю, брате... памятай гріх... це мама вмираючі...

ЯВДОХА: Івасю, Івасю... я приїхала.. не можу...

ІВАН: І чогож ви хочете тутки — в святий вечір?...

ЯВДОХА: Я... вже над гробом... Івасю... сину... прости!...

ІВАН: (мовчить)

ЯКІВ: (утирає слези) Іване се твоя мати таки рідна, дивися, сама приходить, не будь з каміння, — це гріх...

ЯВДОХА: Я... не можу сконати... з гріхом на душі... я вже сповідалась... вчора... Іване... Бог тяжко... мене... покарав... дивись на мене... вже життя нема в мене... гризота... не дає спокою... життя затроїла... Івасю... я провинилася страшно.

ІВАН: (закриває очі) Боже мій, Боже — не опускай мене!

ЯВДОХА: Я... від смерти Ксеньки... не мала хвилі... спокою... Бог мене... карає... Олену... я... змарнувала... далам... за піяка... пропив всьо... і залився на... смерть... кара Божа... Олена... мені простила.. Олено ходи... о так... близько, близько... це легше для мене. (Олена клякає коло Явдохи і кладе голову на її коліна)

ЯКІВ: Ой... Бог терпеливий але й справедливий.

ОЛЕНА: Татунцю, лишіть, я вже всьо їм простила — я давна Оленка, мамунцю, успокойтесь.

ІВАН: (втирає слези)

ЯВДОХА: Івасю... чуєш сину?... Всі мені простили... а ти... не хочеш? Я без твого слова... не можу... не можу сконати... мені страшно... Суд Божий... ах... я твоя мати...

ІВАН: *(бореться зі собою)*

ЯВДОХА: Я вчинила тобі страшну кривду... я знаю... бачиш... я признаюсь... однак... прости мені, Іване... Нині Христос народився... і мені простив... прости й ти мені... Івасю *(плаче)* Івасю... ходи... глянь на свою маму... скажи слівце!

ІВАН: *(поступає крок до Явдохи)* Мамо... *(до себе)* щось за горло тисне. Боже, Боже допоможи...

ЯВДОХА: Ох!... мене щось тисне... у грудях... *(віддихає тяжко)* вже... вже... зближається... страшно... Боже не опусти мене...

ІВАН: Мамо... я вам...

ЯВДОХА: Івасю... кінчи... бо мені є зимно... вже все чорно в очах... щось дусить...

ІВАН: Хай вам Бог простить все — і я вам з серця прощаю.

ЯВДОХА: Сину мій!

ІВАН: *(клякає коло Олени)*

ЯВДОХА: Боже... Боже... благослови їм, нагороди... а над мною... будь... ми... ло... сер... ним... *(це говорить щораз тихше, тихше і на посліднім слові, голову спускає, вмирає)*

ВСІ: *(плачуть і втирають слези)*

ЯКІВ: Вже кінець — Бог милосерний не дав загинути грішній душі; вже тепер вона на суді...

ІВАН: Хай її Бог всьо забуде і простить стільки зла, стільки кривди...

ОЛЕНА: Івасю, забудь і ти — вже вони в Бога, не наша справа їх судити, це рідна мати була. Хай Господь Бог буде для них милосерним.

Спадає завіса

КОНЕЦЬ

НА СЛАВУ БОЖУ

Ще в р. 1902, коли наш жовківський монастир приступив до будови нової церкви, засновано при тімже монастирі Літургичний Союз. Членом того Союзу став кождий, хто на будову нашої церкви в Жовкві пожертвував бодай одну корону. (Хто дав 50 корон став благодітелем, а хто дав 100 корон — ктиторм церкви). Тисячі наших людей, так в краю як і зза моря, поспішили вписатися до сего Літургичного Союзу і своїми лептами причинилися до здвигнення Божої святині. Много із них вже перенеслося до иншого життя, та пам'ять про них не загинула й не загине в наших монастирі. І завдяки їх жертволюбности станув при наших монастирі в Жовкві величавий храм Божий, що своєю красою і величчю пишається на всю околицю.

Однаковож сей зверха величавий храм є пустий в середині. Сірі, голі стіни, три марненькі престоли, кілька вбогих сповідальниць і ще убозша проповідниця — се ціла обстанова церкви.

Та Господу Ісусу, що мешкає в тій святині, належиться якась краща обстанова. Тому ми хочемо доконче в найблизшій часі украсити належно нашу церкву, помалювати її, дати іконостас, нові престоли й у тім напрямі розпочали ми в церкві потрібні праці. Але на се потрібно великих грошей. А в нас їх нема. Всі тягарі нинішньої доби, як податки і др., які Вас, дорогі Браття, тиснуть, відчуваємо й ми.

Тому звертаємося до Вас з умильною просьбою. Поможіть нам своїми, хоч найменшими жертвами докінчити свого діла! Як колись Ви самі, чи Ваші батькі своїми лептами здвигнули сю церкву, так Ви допоможіть її належно прибрати й украсити.

Кождий, що пожертвує найменше 1 золотий, стає членом жовківського Літургичного Союзу і учасником його духовних користей. (Хто пожертвує 50 зол. стає благодітелем, а хто 100 зол. ктиторм церкви). Пригадуємо, що за всіх членів Літургичного Союзу, так за живих як і за померших, відправляється в нашій церкві кожної першої неділі торжественна Служба Божа і буде відправлятися по всі часи, як довго ми в Жовкві будемо.

Кождий навіть найменший вдовиний гріш буде Богу милий й причиниться до окраси Його святині.

Гроші просимо слати до

ВИДАВНИЦТВА ОО. ВАСИЛІАН
у ЖОВКВІ
з зазначенням на „ЛІТУРГІЧНИЙ СОЮЗ“.

0.81 (1986)

Р 6238

17.507.

161.

В К О Ж Д І М У К Р А Ї Н С Ь К О - К А

С
О
П
И
С
И
Й
Ш
І
Й
І
В
І
К
А
Ц
І
Н
І
І
Р
Е
Н
І
Й

МІСІОНАР ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХР.

виходить кожного місяця і подає научно-популярні статті з христинської науки віри й обычайів, цікаві оповідання, життя Святих, новини зі світа й Церкви, дописи про релігійне життя нашого народу в краю і за морем ітн.

МІСІОНАР ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХР.

є найбільшим приятелем кожної родини, бо приносить їй кожного місяця небесне світло Божих правд, підносить та кріпить релігійне життя та єднає Боже благословення

МІСІОНАР ПРЕСВ. СЕРЦЯ ХР.

є необхідним письмом для кожного українця католика, що хоче заховати непохитною своєю св. віру та вести життя по Божому законуви

Тому всі наші Преосвященні Владики його затвердили і поручили до читання

Виходить кожного місяця з окладинкою, в книжковій формі

Поширюйте його між усіма знайомими і єд-
найте йому нових передплатників!

Замовлення і гроші слати на адресу:
ВИДАВНИЦТВО ОО. ВАСИЛІАН В ЖОВКВІ

И Ш О Ц Ъ Ш Ч К І Я І Я Н В С И І

Т
О
Л
І
Ц
Ь
К
І
М
Д
О
М
І
П
О
В
І
Н
Н
Е
Н
Н
А
Х
О
Д
И
Т
Ь

СВЕКРУХА

СЦЕНІЧНА КАРТИНА
В ТРОХ ДІЯХ